

(/)

[🏠 \(/ \)](#) > 1700-årene (<https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/1700-arene>)> Bøger (<https://www.historie-online.dk/boger>)> Anmeldelser (<https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5>) > Tiggeri forbudt

← **Forrige artikel** (<https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/1700-arene/den-skarpe-eksamination>)

Tiggeri forbudt

Kategori: Anmeldelser

Visninger: 447

Del artikel: **f** ([https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?u=https://www.historie-](https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?u=https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/1700-arene/tiggeri-forbudt)

[online.dk/boger/anmeldelser-5-5/1700-arene/tiggeri-forbudt](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/1700-arene/tiggeri-forbudt)) **🐦**

(<https://twitter.com/home?status=>. Aktiviteten kan ses på [https://www.historie-](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/1700-arene/tiggeri-forbudt)

[online.dk/boger/anmeldelser-5-5/1700-arene/tiggeri-forbudt](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/1700-arene/tiggeri-forbudt)) **in**

([http://www.linkedin.com/shareArticle?mini=true&url=https://www.historie-](http://www.linkedin.com/shareArticle?mini=true&url=https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/1700-arene/tiggeri-forbudt&title=)

[online.dk/boger/anmeldelser-5-5/1700-arene/tiggeri-forbudt](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/1700-arene/tiggeri-forbudt)&title=)

Peter Wessel Hansen

Tiggeri forbudt

100 danmarkshistorier. Aarhus Universitetsforlag. 100 sider. 100 kr.

Af Line Jandoria Jørgensen

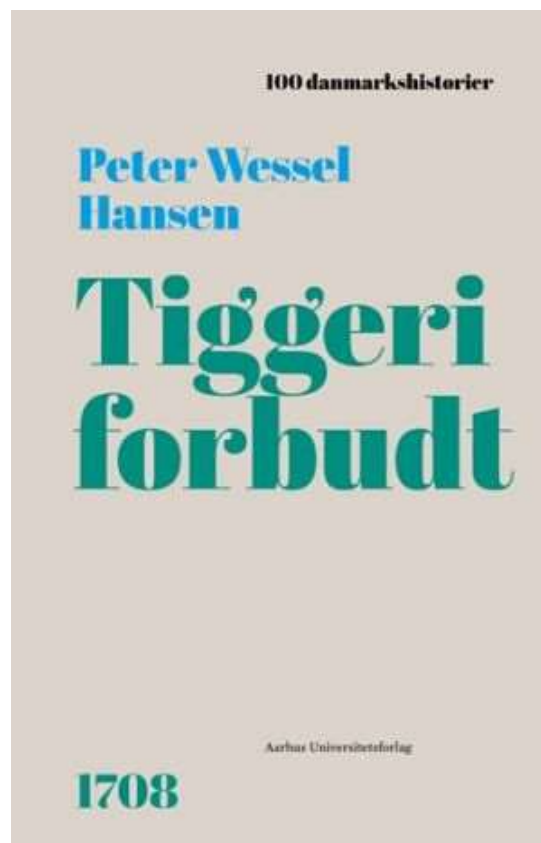
"Tag imod en oplysende almisser fra ph.d. Peter Wessel Hansen, der er arkivar ved Københavns Stadsarkiv, når han fortæller om de fattiges prøvelser." Sådan står det på bogens bagside, og det opsummerer meget fint denne lille interessante og tankevækkende bog.

"Tiggeri forbudt" er en del af projektet 100 danmarkshistorier. Her får man Danmarks historie serveret i små og overkommelige bidder i 100 bøger på 100 sider, skrevet af 100 forskere fra landets universiteter, arkiver og museer. Her tages fortiden under kærlig behandling og fortæller om det, der var. Og det, der er.

Peter Wessel Hansens bog om tiggere, betlere og fattigforsorgen i Danmark fokuserer primært på 1700-tallet og tager sin begyndelse i 1708s Forordning om Betlere i Danmark saavel paa Landet som i Kiøbstæderne. Peter W. Hansen begynder bogen ved at tage os med på en rejse igennem den enevældige konges København sammen med en gruppe fornemme herrer. De fornemme herrer ikklædt store parykker og kostbare klæder tilhører med alle deres statussymboler synligt samfundets elite. Men de er, befalet af Frederik 4., på vej til Børnehuset for at iværksætte en ny socialreform for landets fattigste, hvor klæder "først og fremmest var noget, der skulle holde én varm". Peter W. Hansen har en forunderlig og skøn måde at lege med både den skønlitterære fortælleform og med sproget, hvor (historiske) pointer og finurligheder fiser ud mellem linjerne. På samme måde er bogens forskellige overskrifter en fornøjelse at læse - fx "Tvunget i aktivering" og "Menneskelig ukrudtsbekæmpelse". I sig selv sætter de tingene lidt på spidsen og med let skjult sarkasme henleder de tanker på nutiden – selvom man læser om fortiden. En feature man som læser desuden fornemmer mellem linjerne hele bogen igennem, og som sætter godt gang i refleksionerne over egen tid, praksis og etik.

Bogen er en mere eller mindre kronologisk gennemgang af 1700-tallets syn på tiggere og betlere samt på periodens socialforsorg og lovgivning på området. Vi følger de forskellige lovtiltag, deres baggrund og effekt – eller mangel på samme. Vi får forklaret, hvordan man skelnede mellem værdige og uværdige fattige, hvad logikken heri bestod af, og hvorfor tidens religiøse og kulturelle overbevisning betød, at magthavernes logik kun ringe genklang havde i den brede befolkning. Bl.a. dette er også årsagen til, at love og regler på området i løbet af århundredet bliver stadfæstet igen og igen efter mere eller mindre samme skabelon; tiggeri og privat almissegivning forbydes. Samtidig er Peter W. Hansen virkelig god til at sætte alt dette ind i en større kontekst om det levede liv, tidens kultur og dens hverdagslogikker, som oftest lå langt fra magthavernes. Man kommer altså tæt på de forskellige livsformers tankegang og verdenssyn.

Nogen gange forarges man også, som fx over ideen om værdige eller uværdige fattige (dem man blot anså for at være dovne), eller når Peter W. Hansen fortæller om de "fornemme" fattige, som fattigdommen naturligtvis måtte værste for, da de jo var vant til livet i de højere sociale lag hvor "den sociale deroute påvirkede dem både socialt og følelsesmæssigt" (s.20). Først forarges man over fortidens uretfærdighed og forkvaklede menneskesyn – men straks derefter melder den dårlige smag sig i munden, når man alligevel får en snigende fornemmelse af, det er dumt at kaste med sten, når man selv bor i et glashus. Og det er da også der Peter W. Hansens bog ender: nemlig i et kapitel om vores egen nutid, der tager sit afsæt i fængslingen og udvisningen af en 40-årig litauisk tiggende mand i februar 2022. Straffelovens paragraf 197 om ulovligt betleri har overraskende mange ligheder med lovgivningen fra 1708. Tiggeri anses for værende ubelejligt og utryghedsskabende for befolkningen. De farligste tiggere er ikke længere dem, der er udefra ens egen by men dem, der er udefra ens eget land.

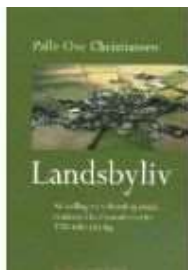

De værdige fattige er "vore egne", og de uværdige er migranter fra de fattige dele af Østeuropa, som er styret af den globale uligheds mekanismer. Vi udstyrer ikke længere de værdigt fattige med tiggertegn, men med Hus Forbi, og vi er stadig bange for dovne-Robert.

[Historie-online.dk, den 7. september 2022]

← Forrige artikel (<https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/1700-arene/den-skarpe-eksamination>)

SE RELATEREDE ARTIKLER

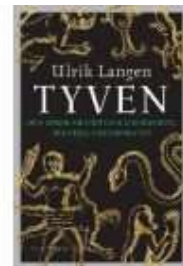
LANDSBYLIV

(<https://www.historie-online.dk/boger/landsbyliv>)

I SANSERNES VOLD

(<https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/1700-arene/i-sansernes-vold>)

TYVEN - DEN UTROLIGE HISTORIE OM MANDEN, DER STJAL GULDHORNENE

(<https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/1700-arene/tyven-den-utrolige-historie-om-manden-der-stjal-guldhornene>)

En dag i kartoflens tegn

Vendsyssel Historiske Museum glæder sig til at byde velkommen til Kartoffeldag i Mosbjerg, hvor der venter nogle hyggelige timer i den friske luft onsdag den 19. oktober kl. 10-16.

(<https://www.historie-online.dk/nyheder-og-aktiviteter-2-2/en-dag-i-kartoflens-tegn>) (<https://www.historie-online.dk/nyheder-og-aktiviteter-2-2/en-dag-i-kartoflens-tegn>)

